

1953 - 2023

70 jaar wapenstilstand

VOX - V.O.K.S.

kontakt orgaan van de vereniging
OUD KOREA STRIJDEERS

Deze VOX -V.O.K.S. is
een speciale uitgave van de

VERENIGING VAN OUD KOREA STRIJDEERS

ter gelegenheid van 70 jaar Wapenstilstand
tussen Noord- en Zuid-Korea
27 juli 1953 - 27 juli 2023

INHOUDSOPGAVE

1.	Voorwoord Voorzitter VOKS	pag.	2
2.	Ambassadeur Hyoungh Chan Choe	pag.	4
3.	Luitenant-kolonel T.R. de Boer	pag.	6
4.	Statue of Brothers	pag.	9
5.	Korea-monumenten in Nederland	pag.	10
6.	De Wapenstilstand	pag.	12

Onze activiteiten worden mede mogelijk gemaakt door het vfonds

VOORWOORD VOORZITTER VOKS

Voor u ligt een speciale uitgave van ons verenigingsblad VOX-V.O.K.S., ter gelegenheid van de wapenstilstand tussen Noord- en Zuid-Korea op 27 juli 1953.

Ondanks het feit dat het nu 73 jaar geleden is dat de Korea-Oorlog begon, blijft de herinnering daaraan bestaan. Zowel bij de huidige Korea-veteranen, de militairen van het Regiment Van Heutsz als bij nazaten van Korea-strijders.

Tijdens deze oorlog kwamen 125 Nederlandse militairen om of waren vermist. Daarnaast sneuvelden ook 20 Zuid-Koreaanse militairen, die aan het Nederlands Detachement Verenigde Naties waren toegevoegd.

Op 27 juli van dit jaar is het 70 jaar geleden dat de wapenstilstand tussen Noord- en Zuid-Korea werd ondertekend. Hoewel er sindsdien meerdere incidenten hebben plaatsgevonden, waarbij Noord-Korea de boosdoener was, is het in de loop der jaren rustiger geworden.

En ook al leven de mensen in Zuid-Korea in vrede, is het land nu wél goed voorbereid op een eventuele herhaling. Het blijft immers onzeker wat de leider van Noord-Korea in zijn hoofd heeft, gezien de speldenprikken die

hij uitdeelt door af en toe een raket te lanceren als demonstratie van zijn ingebeelde machtspositie.

Ook wij leefden jaren in Europa in vrede en dachten dat na de Tweede Wereld Oorlog dat zo zou blijven.

Echter, de oorlog in Oekraïne, begonnen door opnieuw een dictator met grootheidswaanzin, geeft echter aan dat vrede soms een broos begrip is.

In deze uitgave is een overzicht van de inzet van het Nederlands Detachement Verenigde Naties tijdens de Korea-Oorlog opgenomen, geschreven door tweede luitenant Koen Monnickendam, werkzaam bij het Defensy College van het Ministerie van Defensie.

Hij gaat in op het ontstaan van deze oorlog en beschrijft daarna met name de rol van de Nederlandse militairen over de periode 1950 -1954, zowel van de Landmacht als van de Marine. Daarin wordt eveneens aandacht besteed aan de inzet van drie Nederlandse Marine-vliegers die tijdens deze oorlog werden ingezet.

Ook zijn diverse citaten van Korea-Strijders vermeld en teksten uit het boek van dominee Koppert, geestelijk verzorger tijdens de Korea-Oorlog.

In dit boekje vindt u ook een lijst met Korea-monumenten in Nederland en kunt u een artikel lezen over het symbolische monument van 'Freedom is not Free, Statue of Two Brothers' dat in Seoul is geplaatst.

Niet alleen zal deze oorlog en de inzet van de Nederlandse militairen van het Nederlands Detachement Verenigde Naties en de Marine daarin als blijvende herinnering bestaan, maar zullen wij samen met het Regiment ook in de toekomst er zorg voor blijven dragen dat de inzet van onze militairen tijdens de Korea-Oorlog nooit wordt vergeten.

Ik spreek hierbij mijn dank uit naar de commandant en manschappen van het Regiment Van Heutsz en de Zuid-Koreaanse ambassade in Den Haag voor de jarenlange ondersteuning van onze Korea-veteranen en onze vereniging.

Ook gaat mijn dank uit naar Koen Monnickendam voor zijn bijdrage aan deze uitgave.

Paul Gommers
Voorzitter VOKS

AMBASSADEUR HYOUNG-CHAN CHOE

Hierbij feliciteer ik u met deze speciale editie van het boekje VOX-V.O.K.S magazine ter herdenking van de 70 jaar Wapenstilstand na de Koreaanse Oorlog.

De Koreaanse Oorlog, die in de vroege uren van 25 juni 1950 uitbrak door de invasie van Noord-Korea, was een tragisch hoofdstuk op het Koreaanse schiereiland. Dankzij de vasthoudende strijd van het leger van de Republiek Korea en de nobele offers van 22 deelnemende VN-strijdkrachten, waaronder de dappere soldaten van het Regiment Van Heutsz uit Nederland, is de communistische agressie afgeslagen en heeft dit op 27 juli 1953 uiteindelijk geleid tot de ondertekening van de wapenstilstandsovereenkomst.

De toewijding en opofferingen van deze Nederlandse soldaten speelden een cruciale rol in het waarborgen van vrijheid en vrede in de Republiek Korea en maakten de weg vrij voor de politieke democratie en de economische welvaart waar we vandaag de dag van genieten.

De moed en toewijding van deze helden zullen nooit vergeten worden in de gedachtenis van het Koreaanse volk. We zetten ons in om hun nalatenschap te bewaren door hun verhalen te delen en ervoor te zorgen dat hun nobele geest en toewijding nooit worden vergeten.

Door de verwoestingen van de oorlog behoorde de Republiek Korea tot de meest onderontwikkelde landen ter wereld. De hulp en steun van de internationale gemeenschap legden echter een sterke basis voor de wederopstanding van de Republiek Korea en boden de bevolking hoop en een impuls om onze natie weer op te bouwen uit de as van de oorlog. Vandaag de dag is de Republiek Korea een van 's werelds grootste economische grootmachten, wat voor een groot deel te danken is aan deze buitenlandse hulp.

Nu blijven de Republiek Korea en het Koninkrijk der Nederlanden, als twee van 's werelds meest actieve economieën en leiders in de internationale handel, hun samenwerking op verschillende gebieden uitbreiden.

Ons partnerschap strekt zich uit tot hightechindustrieën zoals halfgeleiders en waterstof, maar ook defensie, landbouw en kernenergie. Bovendien zetten onze twee landen zich in voor de universele waarden van vrijheid, democratie, mensenrechten, de rechtsstaat en de op regels gebaseerde internationale orde.

Naast deze sterke politieke, diplomatieke en economische banden hebben Korea en Nederland hun bilaterale relatie in november 2022 verheven tot een strategisch partnerschap. Deze stap zal onze banden in de komende jaren verder versterken op gebieden van wederzijds belang.

Terwijl de ambassade van de Republiek Korea de relatie tussen onze twee landen zal blijven bevorderen, zullen we nooit de nobele offers vergeten die Nederlandse soldaten hebben gebracht en die de basis vormen van onze bilaterale relatie. De ambassade heeft een sterke band behouden met V.O.K.S en het Regiment Van Heutsz, en is vastbesloten om dankbaarheid en respect te blijven betuigen aan onze veteranen en hun families.

Ik wil V.O.K.S. nogmaals van harte feliciteren met de publicatie van dit boekje. Het is het lezen waard om een dieper inzicht te krijgen in de Koreaanse Oorlog en de moedige Nederlandse militairen die hebben bijgedragen aan de bevrijding van de Republiek Korea van de bezetting door de communisten.

Hyoung-chan CHOE - Ambassador of the Republic of Korea

LUITENANT-KOLONEL T.R. DE BOER

Graag stel ik mij aan u voor. Ik ben de overste Tabe de Boer, de bataljonscommandant en regimentscommandant van het 12^e infanteriebataljon Regiment Van Heutsz.

Deze uitgave van het bekende verenigingsblad VOX-V.O.K.S. van de Vereniging Oud Korea-Strijders (VOKS) staat geheel in het teken van de Wapenstilstand tussen Noord- en Zuid-Korea, die 70 jaar geleden is ingegaan. Met deze wapenstilstand kwam een einde aan de bloedige oorlog die de Korea-Oorlog was. En die tot op de dag van vandaag 'De Vergeten Oorlog' wordt genoemd.

Met deze VOX-V.O.K.S. herdenken en eren wij de inspanningen van het Nederlands Detachement Verenigde Naties en van de schepen van de Koninklijke Marine in Korea.

Terwijl ons land nog herstellende was van de gruwelen van de Tweede Wereldoorlog, die ons in Indië en op Nederlandse bodem zwaar op de proef hadden gesteld, én van de Indonesische vrijheidsstrijd die daarop

volgde, vroeg de internationale gemeenschap ons land om een bijdrage te leveren aan de strijdmacht van de Verenigde Naties in Korea.

Dat land, ver van ons vandaan, dreigde met massale Chinese steun te worden overlopen door een totalitair regime. De vrijheid van een volk leek opnieuw te worden bedreigd.

Dat mocht niet nog een keer gebeuren! Nederland leverde een bataljon (het Nederlandse Detachement Verenigde Naties) aan de internationale strijdmacht, die het de Noord-Koreanen en Chinezen moest gaan beletten het hele Koreaanse schiereiland te veroveren.

Uit alle uithoeken van ons land en later ook uit overzeese gebiedsdelen melden zich mannen aan om vrede te brengen. Te licht uitgerust kwamen de mannen in Zuid-Korea terecht. Ondanks ontberingen van kou, honger, ziekte en angst beten ze door, bleven ze staan en deden, waar ze voor gekomen waren: vrede brengen.

Dat ging niet vanzelf. Er moest gevochten worden! En hard ook.

Het Nederlandse Detachement maakte het motto van het 2nd US Infantry Division meer dan waar: *'2nd to none'* (nooit geen tweede). Ze wisten keer op keer het hoofd te bieden aan een vijandelijke overmacht, die vaak het tienvoudige of meer bedroeg.

Naast anderhalf miljoen vijandelijke slachtoffers sneuvelden er 400.000 Zuid-Koreanen voor de vrijheid van hun volk, waaronder 20 KATUSA's die waren ingedeeld bij het Nederlandse detachement.

Van de 3400 vrijwillige Van Heutsziers die in de periode 1950-1954 ten strijde trokken, sneuvelden er 122, en drie van hen werden nooit gevonden. Ongelofelijke aantallen, en niet passend bij het huidige beeld dat wij hebben van VN-operaties.

Op 16 juli jl. bezocht ik samen met manschappen van het Regiment de Internationale Begraafplaats in Busan en liepen we langs de 127 graven die betrekking hebben op de overleden Nederlands militairen.

Op deze begraafplaats liggen 117 tijdens de Korea-Oorlog omgekomen Nederlanders begraven en vijf Korea-veteranen die vanaf 2017 daar zijn bijgezet. Indrukwekkend is het ook dat vijf graven weliswaar een grafsteen hebben, maar nog steeds leeg zijn totdat de tijdens deze oorlog vijf vermiste Nederlandse militairen worden gevonden en eindelijk daar ook kunnen worden bijgezet.

Namens het Regiment Van Heutsz legden wij een krans, gevolgd door de 'Last Post' en een minuut stilte. Heel indrukwekkend allemaal!

Het Regiment Van Heutsz heeft in 1954 de eervolle taak gekregen de tradities van het Nederlands Detachement Verenigde Naties over te nemen, deze uit te dragen en te borgen voor de toekomst. Dat doen we met trots en vastberadenheid. Het is een traditie die ons als regiment verbindt.

De inzet van de mannen van het Nederlands Detachement Verenigde Naties, het verhaal van hun offer en strijd mag niet vergeten worden. Een strijd in Korea over moed, kameraadschap en opofferingsgezindheid, maar ook over ontberingen, pijn en verlies. Samen herdenken en eren wij de gesneuvelden, de vermisten, eenieder die een bijdrage heeft geleverd aan de vrijheid van Zuid-Korea. Wij zullen het nooit vergeten.

LKOL Tabe de Boer

STATUE OF BROTHERS

Nu, 70 jaar na de Wapenstilstand, herinnert de Statue of Brothers eenieder aan de Korea-Oorlog. Het standbeeld van de twee broers is een symbolisch monument in de Zuid-Koreaanse stad Seoul, dat in deze oorlog het dramatische moment nabootst waarop zij tegenover elkaar stonden.

Tijdens de gevechten vluchtten Noord-Koreaanse KPA-soldaten naar het noorden. Een soldaat uit het Zuid-Koreaanse leger waarschuwde een KPA-soldaat, die op zijn gezicht lag, dat zijn leven gespaard zou blijven als hij niet zou proberen te vluchten. De KPA-soldaat die zijn hoofd naar die stem ophief, was de jongere broer. De man die een helm draagt met een geweer op zijn schouder is de oudere broer, tweede luitenant Park Gyucheol, van het ROK 16^e Regiment, 8^e Divisie. De omarmde KPA-soldaat is de jongere broer, soldaat 1e klas Park Yongcheol, van het KPA 83e Regiment, 8e Divisie. Te midden van zwaar spervuur omhelsden de twee broers elkaar en barstten in tranen uit. Sindsdien demonstreerden de twee broers modelbroederschap tijdens de Koreaanse Oorlog. De scène waarin zij elkaar tijdens de oorlog als vijanden ontmoetten, staat voor verzoening, liefde en vergeving en het Nationaal Oorlogsmuseum van Korea richtte het standbeeld van de broers op om de mensen blijvend te herinneren aan de littekens en pijn van deze oorlog en de onschatbare waarde van vrede.

KOREA-MONUMENTEN IN NEDERLAND

In Nederland zijn talrijke monumenten opgericht om de militairen van het NDVN die tijdens of ten gevolge van de Korea-Oorlog zijn omgekomen, te herinneren en te herdenken.

Op het Nationaal Korea-monument in de Oranjekazerne in Schaarsbergen staat ook een vermelding van de twintig omgekomen Zuid-Koreaanse soldaten, die aan het NDVN waren toegevoegd (KATUSA's).

Ter gelegenheid van 70 jaar wapenstilstand heeft de VOKS een aantal van deze monumenten geïnventariseerd. In de lijst wordt vermeld op welke militairen deze monumenten betrekking hebben.

LIJST VAN KOREAMONUMENTEN IN NEDERLAND

PLAATS	VERMELDINGEN
Alphen aan den Rijn	E. van der Horst
Apeldoorn	Ds. H. Timens
Gemert	Jan van Extel
Genemuiden	Jan Evert Schaapman
Hoorn	Alle omgekomen Nederlandse militairen tijdens diverse missies, waaronder de Korea-oorlog
Lutten	Jan Kerssies
Maastricht	E.M. Lamberti - J. Lenaerts - C. Bastiaans
Oirschot (<i>Genm de Ruyter van Steveninckkazerne</i>)	J.H. Sour - J. Voogt - W.F.M. van der Sman - S.A. Breeman - P. van Rossum - A.J. Twisterling - J.H.L. van Kollenburg - B.J.T. Kamevaar - E.M. Lamberti
Poortugal	J.Verheij
Roermond	Met de namen van alle Nederlandse militairen, omgekomen tijdens missies, waaronder de Korea-oorlog

Roosendaal (Engelbrecht van Nassaukazerne)	Alle militairen van het NDVN die behoorden tot het Korps Commandotroepen of daar waren opgeleid, omgekomen in of ten gevolge van de Korea-Oorlog
Rotterdam	T.L. Boukema - T.J. de Haan - H. Pakker - A.A. Schilders - A.G. Timmermans - H. Cleffken - R. Samuels - J.J. Timmermans
Schaarsbergen, (Oranjekazerne)	Alle Nederlandse militairen en KATUSA's, omgekomen in of ten gevolge van de Korea-Oorlog
Schiedam	Alle Nederlandse militairen, omgekomen in Nederlands-Indië en tijdens of ten gevolge van de Korea-Oorlog
Smilde	J.Daling
't Harde (Legerplaats LbO), artilleriemuseum)	Alle Nederlandse militairen, omgekomen in Nederlands-Indië en tijdens of ten gevolge van de Korea-Oorlog
Utrecht	L.M.J.M. Grasso - D.A.C. Jansen - F.W. Fama - J.W. Verbon - J. van Steenis
Waalre	Alle omgekomen Nederlandse militairen uit de Provincie Brabant in of ten gevolge van de Korea-Oorlog, onder wie LKOL Den Ouden
Wolphaartsdijk	D. de Blaeij

Oirschot, Genm de Ruyter van Steveninckkazerne

70 jaar wapenstilstand in Korea

Vereniging Oud Korea Strijders (VOKS)

“Door de kalmte van de nacht kon ik niet vermoeden, dat er in het voorterrein zich een drama heeft voltrokken. Om zes uur word ik door de S.M. Gielkens van het M.G.D. uit mijn bed gehaald. Een peloton van de C-compagnie is op de Chinezen gestoten, die in hinderlaag lagen; er zijn doden en gewonden. Slechts één man is er heelhuids uitgekomen. Tegen acht uur zijn allen hierheen getransporteerd. We tellen vijf doden en zes gewonden. Er zijn nog twee vermisten.

De pelotonscommandant, de 2e Lt. Douna, is bij de gesneuvelden. Er zijn twee jongens bij van mijn groep (General Muir). Vanzelfsprekend heerst er grote verslagenheid. We staan allemaal naar de vlaggen gericht als het trompetsignaal weerklinkt, en zien hoe ze, na eerst tot de top gehesen te zijn, tot halfstok worden neergehaald. Zo is het begin van een zondag in Korea.”

Dit is een passage uit het dagboek van dominee en legerpredikant Jan Cornelis Koppert dat hij exact 70 jaar geleden optekende in Korea. Het gaat over ‘De Laatste Patrouille’, waarbij vijf Koreastrijders een dag voor de wapenstilstand om het leven kwamen.

In de 70 jaar die sinds het einde van de oorlog zijn verstreken, is maar een beperkt aantal publicaties verschenen over de Nederlandse inzet in Korea. De Korea-oorlog staat bekend als ‘De Vergeten Oorlog’ door de beperkte interesse vanuit de Nederlandse bevolking en de politiek in het gewapende conflict.

De laatste fase van de Korea-oorlog is tot op heden onderbelicht gebleven. In de paar weken vlak voor de wapenstilstand op 27 juli 1953 probeerden de Chinezen door middel van de zogenaamde ‘bestandslijn-offensieven’ nog zo veel mogelijk terreinwinst te boeken voordat een staakt-het-vuren werd afgekondigd.

Deze uitgave van de VOX-V.O.K.S. staat stil bij die laatste fase van die oorlog in het kader van 70 jaar wapenstilstand tussen Noord- en Zuid-Korea. Dat wordt gedaan aan de hand van het dagboek van dominee Koppert, archiefmateriaal, maar ook door persoonlijke belevenissen van Korea-veteranen. Voordat hierop wordt ingezoomd, worden er een aantal pagina’s gewijd aan de context van de Korea-oorlog en opmaat richting deze laatste fase van het conflict.

Tweede luitenant drs. Koen Monnickendam

Nederland raakt betrokken in de Korea-oorlog

Een half jaar na beëindiging van het conflict in Nederlands-Indië raakte Nederland opnieuw betrokken bij een oorlog in Oost-Azië.

Op 25 juni 1950 vielen Noord-Koreaanse troepen van Kim IL-sung, gesteund door de Sovjet-Unie, het zuiden binnen en veroverden in rap tempo terrein. De Amerikanen wisten de Noord-Koreanen nog dezelfde dag in de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties (VN) als agressor te bestempelen door afwezigheid van de Sovjet-vertegenwoordiger.

Dit was de opmaat naar een internationale coalitie van 16 landen die onder de VN-vlag, maar geleid door de Verenigde Staten (VS), Zuid-Korea militair gingen bijstaan bij deze eerste 'peace enforcing' (vredesafdwingende) VN-missie. De VS nam snel de leiding om te interveniëren, maar vond het belangrijk om meer landen aan de coalitie toe te voegen om te strijden tegen de communistische opmars van Noord-Korea. Ook Nederland ging onderdeel van deze coalitie uitmaken.

Nederland zat eigenlijk niet te wachten op een nieuw strijdtoneel in Azië en veel Nederlanders waren oorlogsmoe na vijf jaar bezetting en de daaropvolgende dekolonisatiestrijd in Nederlands-Indië. Het land moest wederopgebouwd worden en Korea was voor veel Nederlanders 'een te-ver-weg-van-mijn-bed-show'. Daarnaast had de opbouw van de krijgsmacht prioriteit en kon het geld beter daaraan besteed worden. Toch besloot de Nederlandse regering, onder zware Amerikaanse druk, een bijdrage te leveren aan de eerste VN-missie in Korea.

Het waren vooral praktische overwegingen voor de Nederlandse regering om mee toe doen, zoals het behouden van de Marshallhulp, het waarborgen van de bondgenootschappelijke solidariteit in de NAVO en bescherming van Nederlandse belangen in Azië (met name de Amerikaanse steun voor het behoud van Nederlands-Nieuw-Guinea).

Waar Nederland eerst weg dacht te komen met het sturen van een ambulance of een torpedobootjager, maakte de Amerikaanse lobby duidelijk dat er 'boots on the ground' nodig waren. Een 'symbolische' bijdrage vanuit Nederland werd daarom erg op prijs gesteld.

Uiteindelijk werd besloten aan deze eerste VN inzet deel te nemen door (in totaal) achtereenvolgend zes marineschepen, drie Marine-vliegtuigen en een bataljon vrijwilligers naar Korea te sturen. En zo werd, op 25 september 1950, het Nederlands Detachement Verenigde Naties (NDVN) opgericht en ondergebracht bij het Regiment Van Heutsz.

Er meldden zich meer dan 1.600 mannen aan, maar na de selectie bleek dat de sterkte van het detachement niet toereikend was voor een infanteriebataljon.

Het onderbemande bataljon werd nog aangevuld met mariniers en defensiepersoneel uit Nederlands-Nieuw-Guinea tot 636 man, maar kon slechts twee in plaats van de drie benodigde tirailleurcompagnieën vullen.

Premier Drees inspecteert het NDVN op het Binnenhof in Den Haag voor vertrek naar Korea, 24 oktober 1950

Op 24 oktober 1950 stond het NDVN met de Nederlandse vlag en VN-vlag aangetreden op het Binnenhof in Den Haag, en hield minister-president Willem Drees de volgende toespraak:

“De actie op Korea is een nieuw feit in de geschiedenis. Gij gaat niet omdat wij strijd of oorlog wensen, gij gaat om de wereldvrede des te beter te waarborgen. Gij gaat ook om ertoe bij te dragen dat in plaats van het geweld, het recht wordt hersteld. Ik hoop, dat gij vertrekt in het besef een mooie taak te vervullen en dat gij er te zult bijdragen de welvaart van Korea weer te doen opbloeien.”

Het is de vraag of dit de belangrijkste overweging was van premier Drees om de vrijwilligers naar het oosten te sturen, maar twee dagen later scheepden 636 zwaarbepakte militairen in op het troepenschip SS Zuiderkruis.

De strijd leek toen al gestreden, omdat de toen al aanwezige VN-troepen de Noord-Koreanen ver hadden teruggedrongen. Zo ver dat deze bijna aan de Chinese grens stonden. Het communistische China van Mao Zedong zag dit als een bedreiging en besloot honderdduizenden Chinese 'vrijwilligers' te sturen om Noord-Korea bij te staan.

Hierdoor werden de VN-troepen op hun beurt teruggedrongen tot in de buurt van de 38ste breedtegraad, wat na het einde van de Tweede Wereldoorlog de oorspronkelijke scheidslijn tussen Noord- en Zuid-Korea was.

Het Regiment Van Heutsz kwam in deze nieuwe fase van de Korea-oorlog terecht en werd opgenomen in het 38^e Infanterie Regiment van de Amerikaanse 2nd Infantry Division, genaamd 'Indianhead'.

Het NDVN stond onder Amerikaans bevel en was op Amerikaanse wijze georganiseerd met de bijbehorende bewapening. Dat was een omschakeling, want de Nederlandse Landmacht was na de Tweede Wereldoorlog opgebouwd volgens Brits model, met Britse wapens en uitrusting. Enkele tientallen mariniers boden op de weg naar Korea uitkomst. Zij hadden zich vrijwillig opgegeven om naar Korea te gaan en hadden ervaring met de Amerikaanse wapens.

Het Nederlandse bataljon bestond uit een bont gezelschap van vrijwilligers. Sommige militairen gingen uit ideologische overwegingen naar Korea, anderen voor het avontuur of om hun thuissituatie te ontvluchten, maar veel jongens vertrokken vanwege praktische redenen naar het oosten om bij terugkomst een toekomst op te kunnen bouwen met hun verdiende salaris of de mogelijkheid daarna beroepsmilitair te kunnen worden.

De Nederlandse vrijwilligers hadden veelal in Nederlands-Indië gediend en waren vaak ervaren veteranen. Militaire ervaring van tenminste twaalf maanden was een belangrijke eis om deel uit te mogen maken van het eerste detachement. Toch was het vechten tegen Indonesische guerrillastrijders iets anders dan de meer conventionele, traditionele strijd die in Korea woedde. Zo kregen de Nederlanders te maken met frontale aanvallen en inkomend artillerie- en mortiervuur, dat veel slachtoffers eisten. Deze situatie verbeterde pas enigszins met de invoering van

pantservesten, eind 1952. Het aantal gewonden als gevolg van scherfwerking daalde hierna met ongeveer 75 procent.

Ook de klimatologische omstandigheden waren van grote invloed. Korea was een 'tjotten' land (heuvelachtig) en in de winter daalde het kwik makkelijk tot min dertig graden Celsius. Dit was voornamelijk heftig in de winter van 1950/1951 toen de Nederlandse militairen geen goede winterkleding ter beschikking hadden gekregen.

Zij kregen vlak na aankomst in winterse omstandigheden hun vuurdoop in Korea en de tweede fase van de oorlog werd ingeluid toen de Chinezen hun voorjaarsoffensief startten. Het polygoonjournaal maakte hier in januari 1951 als volgt melding van:

“Een enorme Chinese legermacht trok Noord-Korea binnen en het offensief der verbonden legers liep niet alleen vast, maar veranderde in een overhaaste terugtocht. De plotselinge Chinese interventie, die het aspect met de strijd met een slag vrijwel geheel veranderde, veroorzaakte in de hoofdsteden van de westerse wereld grote beroering.”

*Nederlandse militairen kregen zware tegenstand van
Chinezen bij Hoengsong en Wonju, februari 1951*

De eerste maanden van 1951 kenmerkten zich daarom door chaos en een front dat regelmatig verschoof, waarbij veel slachtoffers vielen.

Het NDVN kreeg een grote klap te verwerken toen Chinese troepen in de nacht van 12 op 13 februari de commandopost bij Hoengseong wisten te naderen en een aanval uitvoerden. Bij deze aanval kwamen uiteindelijk zeventien Nederlanders om, onder wie de bataljonscommandant luitenant-kolonel Den Ouden en dominee Timens.

De strijd ging echter door en het NDVN kreeg in de dagen erna de opdracht om Heuvel 325 (het getal geeft de hoogte aan) bij Wonju te veroveren. Deze hoogte was essentieel voor de verdediging van de stad en de Nederlanders wisten na drie pogingen en zware verliezen de heuvel te veroveren. Bij de laatste aanval werden zelfs koks en schrijvers van de ondersteuningscompagnie ingezet om de heuvel in te nemen. Voor deze acties kende de Amerikaanse president het Nederlandse bataljon daarom als geheel de Presidential Unit Citation (PUC) toe.

Bijna 200 van de 636 militairen waren hierna niet meer inzetbaar en het NDVN werd in de maanden erna aangevuld met Nederlandse en Zuid-Koreaanse militairen. Deze laatste groep werden KATUSA's (Korean Augmentation To the United States Army Republic of Korean Soldiers) genoemd, die tot het einde van de oorlog een belangrijk onderdeel zouden uitmaken van het NDVN.

De aanvullingsdetachementen bestonden niet alleen uit Nederlandse vrijwilligers, maar ook uit militairen die afkomstig waren uit Suriname en Nederlands-Nieuw-Guinea.

Het Nederlands kabinet besloot op 3 juli 1950 al dat de torpedobootjager Hr.Ms. Evertsen naar Korea moest om deel te nemen aan de strijd. Het begon eind juli 1950 met het beschieten van Noord-Koreaanse kust-artillerie.

Vanaf 1951 patrouilleerde het schip zowel aan de west- als oostkust, waar het artilleriesteun aan grondeenheden leverde.

Op 18 april 1951 werd de Evertsen afgelost door de Hr.Ms. Van Galen. Vanaf dat moment kreeg die de opdracht om aan de westkant van het Koreaanse schiereiland, in de buurt van Incheon, patrouilles uit te voeren. De Van Galen voer in juli naar de oostkust en ondersteunde daarbij het uitvoeren van bombardementen op de industriestad Wonsan.

Het NDVN kreeg na de heftige eerste periode zes weken rust, maar leverde van eind mei tot begin juni 1951 een zware strijd bij de plaats Inje. De Nederlanders dekten de terugtocht van de VN-troepen na een aanval,

maar raakten gescheiden van hun voertuigen en de rest van het regiment. Er volgde een 'hongertocht' van twee dagen om terug te komen bij de eigen linies, omdat er niet genoeg eten beschikbaar was. Een aantal weken later volgden nieuwe, zware gevechten rondom de NDVN-stellingen door Chinese aanvallen. Tijdens deze acties in Inje kwamen in totaal twintig Nederlanders om het leven en raakten er 36 militairen gewond. Een militair werd krijgsgevangene gemaakt.

Nederlandse gesneuvelden na Inje, juni 1951

Rond deze periode patrouilleerde de torpedobootjager Van Galen in de Koreaanse wateren en keerde het terug naar de oostkust in oktober 1951. Hier was de Van Galen betrokken bij bombardementen op industriële complexen. Ook werd het schip getroffen door een tyfoon, waardoor het tijdelijk naar een andere locatie moest voor onderhoud.

In de zomer van 1951, vlak voor het vertrek van het eerste bataljon, werden de Nederlanders ingezet in de *Punchbowl-vallei* om een aanval in te zetten op Heuvel 1120. Na zware tegenstand en een gevecht van twee

weken sneuvelden nog eens twaalf NDVN-militairen. Vanaf dat moment stabiliseerde het front zich rondom de 38^e breedtegraad en ging de derde fase van de oorlog in. De grote verschuivingen in het front waren voorbij, maar de strijd ging onverminderd door.

Het verzamelen van inlichtingen kreeg in deze fase een meer prominente rol. Waar het NDVN zich eerst door grote offensieven snel en vaak ad hoc moest verplaatsen, bleven de Nederlanders vanaf juli 1951 langer op dezelfde locatie in stellingen aan het front. Het was zaak om inlichtingen over de vijand te verzamelen en deze te verwerken tot bruikbare gegevens voor het regiment en het NDVN.

Gevangengenomen krijgsgevangenen konden daarbij een bron van inlichtingen zijn, omdat zij plekken konden aanwijzen in het terrein die van belang waren. Een van de belangrijkste ontwikkelingen voor het bataljon was om te weten of de vijand afgelost was of zou worden. Dit betekende vaak dat er nieuwe troepen waren met een hoog moreel, op volledige sterkte en die graag ingezet wilde worden.

Voor de Nederlanders was het voornamelijk belangrijk om te weten of de nieuwe vijanden Chinezen of Noord-Koreanen waren. Deze laatste groep werd aangevoerd door communistische partijfunctionarissen en was vaak in de ogen van veel Korea-strijders agressiever en meedogenlozer dan de Chinezen. Ook waren er geruchten dat de Noord-Koreanen, in tegenstelling tot de Chinezen, geen gevangenen maakten.

Na een paar maanden achter het front gezeten te hebben, kwam het Nederlandse bataljon in oktober 1951 weer in actie om een bergketen te veroveren vlak boven de 38^e breedtegraad. Door de hevige tegenstand kreeg de operatie de bijnaam Heartbreak Ridge en bij een Chinese tegenaanval op 9 en 10 oktober sneuvelden tien Nederlanders en twee KATUSA's. In de hier opvolgende weken moest het Nederlandse bataljon vijandelijke tegenstand in dit gebied uitschakelen en in de nacht hinderlaagpatrouilles tegen infiltranten uitvoeren.

De torpedobootjager Hr.Ms. Van Galen patrouilleerde in december 1951 nabij de zogenaamde 'Route Cigarette'. Daar was het schip in touw om vijandelijke doelen op eilanden en het Noord-Koreaanse vasteland te bestoken.

De Hr.Ms. Piet Hein loste de Van Galen op 28 februari 1952 af en werd onderdeel van Task Group 95.1. Het schip van de Koninklijke Marine

patrouilleerde gedurende 1952 in Koreaanse wateren en voerde herhaaldelijk aanvallen uit op vijandige spoorwegen.

In november 1952 gebeurde er in de Koreaanse wateren wat bijzonders. De Piet Hein wist namelijk onderdeel te worden van de Trainbusters club, omdat zij vanaf zee een Noord-Koreaanse trein aan de oostkust wist te vernietigen.

Torpedobootjager Hr.Ms. Piet Hein in Koreaanse wateren, ergens in 1952

Na een rustperiode was het NDVN vanaf eind december 1951 actief in de 'IJzeren Driehoek', waar een aantal door de vijand bezette hoogtes veroverd moesten worden om de eigen frontposities te verbeteren. Bataljonscommandant Christan besloot om vanaf dat moment zo agressief mogelijk op te treden om de vijand af te schrikken. Om dit te bereiken werden vrijwel doorlopend patrouilles gelopen, veelal met offensieve opdrachten. Dit was erg succesvol, maar de inzet in de IJzeren Driehoek kostte aan acht Nederlanders het leven en 77 mannen raakten gewond. Het NDVN ging daarna krijgsgevangenen bewaken op het eiland Koje-Do, maar keerde in augustus 1952 weer naar de IJzeren Driehoek terug. De beproefde techniek van de verkenning- en hinderlaagpatrouilles werd weer voortgezet tot eind 1952, maar kostte wel het leven van vijftien NDVN-militairen (waaronder drie KATUSA's).

Op 18 januari 1953 werd de Piet Hein opgevolgd door het fregat Hr.Ms. Johan Maurits van Nassau. Enkele maanden later raakte dit fregat betrokken bij een onfortuinlijk incident. Bij een evacuatiepoging werd telegrafist Cornelis van Vliet geraakt door Zuid-Koreaanse troepen en overleed ter plekke aan de gevolgen van dit eigen vuur. De Johan Maurits van Nassau kreeg in de maanden erna de taak om patrouilles te verrichten en hield zich tot aan de wapenstilstand bezig met deze taak. Na de wapenstilstand volgden nog patrouilles door de Marineschepen Hr.Ms. Dubois en Hr.Ms. Van Zijll.

De Marineluchtvaartdienst

Drie Marine-vliegers, de luitenants Hagdorn, Van Crugten en Mulder, werden ingedeeld bij 807 Squadron aan boord van het vliegdekschip HMS 'Ocean' van de British Royal Navy. Zij vertrokken in april 1953 vanuit Malta en kwamen op 17 mei 1953 te Sasebo Japan aan. Zij werden ingezet met de Hawker Seafury FB 11, een eenpersoons-jager, voor acties tijdens de Korea-Oorlog van 17 mei tot 1 november 1953.

Hawker Seafury FB 11

Opnieuw naar het front

Na een periode in Divisiereserve vertrok het NDVN vanaf 27 januari 1953 weer naar het front. Tot maart bleef het rustig, maar het bataljon kreeg van 15 tot en met 18 maart te maken met een reeks van Chinese aanvallen. De voorpost Nudea werd tot vier keer aangevallen door Chinese troepen, maar deze pogingen konden door de Nederlanders worden afgeslagen. Bij deze vier aanvallen kwamen in totaal negen NDVN'ers om het leven.

'Stinky Hill'

Het NDVN had dus al ruim 2,5 jaar hevige strijd geleverd in Korea, waarbij vele Nederlandse Koreastrijders gewond waren geraakt of om het leven kwamen.

Op 8 januari 1953 kwam legerpredikant Koppert met het schip USS General C. H. Muir aan in Korea. Hij was met het 14^e aanvullingsdetachement (14 AD), waaronder soldaat der eerste klasse en mitrailleursschutter Arie Treffers, gearriveerd in de ontschepingshaven van de kustplaats Incheon. Na een aantal weken in Korea vertrok Koppert naar Tokio om voor een paar maanden het Holland House in Japan te bestieren en er te zijn voor de verlofgangers die even een paar dagen mochten ontsnappen aan het oorlogsgeweld.

Op 12 mei zet Koppert weer voet op Koreaanse bodem om collega kapitein-legerpredikant Willigen van der Veen af te lossen. Van 8 april tot en met 12 juli 1953 bevond het NDVN zich wederom in 'rust' achter het front. Het nam intrek in het Betuwekamp en verbleef vanaf 3 mei in het Julianakamp nabij de 38^e breedtegraad.

Van echte 'rust' was echter amper sprake. Het bataljon was bijna de gehele periode in touw met trainingen en moest deelnemen aan enkele zware oefeningen van de Amerikanen. Waar het kwik tijdens de Koreaanse winters tot 35 graden onder nul kon zakken, kon het in de zomers verzengend heet worden met temperaturen van makkelijk 35 graden bóven nul. Koppert schreef daar in zijn dagboek het volgende over:

"De B- en de C-compagnie zijn in het veld. Als ik later in de middag even bij de dokters ben om over een jongen te praten, wordt de een na de ander in katzwijn binnengebracht. De hitte is ondragelijk geworden, vooral als je het zware pukkeltje tegen de tjotten op moet dragen. Er zijn heel wat uitvallers.

Deze oefeningen waren zo heftig dat een militair omkwam en er elf gewonden vielen. Zo ging het volgens Koppert ook verkeerd op zaterdag 16 mei 1953:

“Tijdens het eten word ik weggeroepen naar het M.G.D. Vlug erheen. Er is een ongeluk gebeurd bij de oefening van de G-compagnie, die een der jongens het leven heeft gekost. Hij is juist binnengebracht. We brengen een laatste groet aan Jan van Steenis, oud 24 jaar, afkomstig uit Utrecht, Tulpstraat 19, gehuwd en vader van twee kinderen, behorende tot de Hervormde Kerk. Hij was juist twee weken hier. De vlaggen gaan halfstok en de eerste voorbereidselen voor het bericht naar huis worden gemaakt.”

Op 13 juli 1953 ging het NDVN weer in de lijn en werd het geconfronteerd met de laatste grote Chinese aanvallen van de Korea-oorlog. De Chinezen probeerden door middel van deze zogenaamde ‘bestandslijnoffensieven’ nog zo veel mogelijk terreinwinst te boeken voordat een staakt-het-vuren werd afgekondigd.

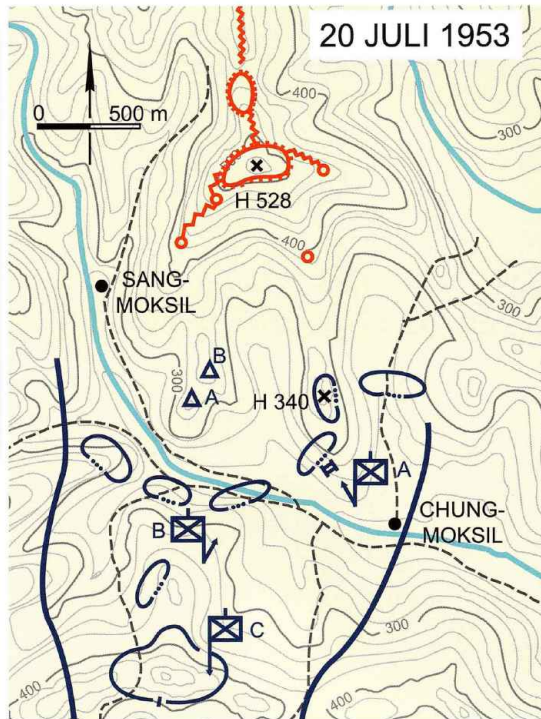
Nederlandse posities bij de 38° breedtegraad, ergens in 1953

Het NDVN werd naar de vallei van Chungmok-sil gestuurd, waar het tussen twee andere Amerikaanse compagnieën kwam te liggen.

De B-Compagnie lag op Heuvel 340 als enige in stelling, omdat de A- en C-compagnie als reserve dienden.

Op nog geen kilometer afstand lagen de Chinese posities. In de nacht van 17 op 18 juli wordt de Amerikaanse compagnie aangevallen door een Chinese eenheid en lijdt zware verliezen.

De A-compagnie werd aangewezen om de Amerikanen af te lossen en positie in te nemen op de heuvel.

Heuvel 340, juli 1953

De temperaturen waren inmiddels flink toegenomen en het vijandelijk artillerievuur hield niet op. In de nacht van 19 op 20 juli vielen de Chinezen de Nederlandse posities aan en moest de A-compagnie met drie pelotons de lijn houden. Koppert schreef hierover het volgende in zijn dagboek:

“De vooravond is rustig. later begint het gepaf weer. Er is aan de lijn weer iets aan de hand. We merken dat aan het ondersteunende vuur, dat de artillerie levert. Later horen we, dat de A-compagnie een flinke aanval heeft te verduren. Er wordt koortsachtig gewerkt om munitie aan te voeren. De Overste gaat onder het vuur door om zelf het commando over te nemen. Op een gegeven ogenblik is de heuvel helemaal omsingeld door Chinezen, maar tegen de dageraad hebben de onzen de situatie weer geheel in handen. Onze verliezen vallen gelukkig mee: drie doden, waarvan twee ROK-soldaten. De aanval, die de Amerikanen eergisteren hadden te verduren op hetzelfde punt, leverde meer verliezen op, zo zelfs, dat de compagnie moest worden vervangen door onze A-compagnie.”

In enkele van de volgende alinea's wordt de strijd nauwgezet beschreven aan de hand van de gevechtsverslagen die luitenant-kolonel Schaafsma in zijn boek 'HET NEDERLANDS DETACHEMENT VERENIGDE NATIES IN KOREA 1950 – 1954' heeft uitgewerkt. Francoise Appels, dochter van Korea-veteraan Appels, heeft deze vervolgens opgetekend in haar NDVN-gedenkboek.

Schaafsma schreef over de gevechtshandelingen dat het vijandelijke artilleriesvuur op 19 juli rond 22.20 uur begon. Het 2^e peloton van de A-compagnie hield op dat moment de wacht en twee soldaten van een luisterpost meldden zich bij de commandopost (CP) van het 2^e peloton. De zwaargewonde soldaat Hendrik Roetert was in de kapotgeschoten post achtergebleven, omdat zijn maten hem er niet uit konden krijgen. Hulp kwam voor Roetert helaas te laat en hij overleed ter plekke aan zijn verwondingen.

De plaatsvervangend PC, sergeant der eerste klasse Klems, ging de loopgraven door om de mannen te informeren over de stand van zaken. Hij maande iedereen tot rust om in opperste staat van paraatheid te blijven.

Ongeveer 10 minuten later vroeg sergeant Klems voor een tweede keer licht aan en de PC begaf zich naar de noordkant van de stelling om op uitkijk te staan. Een paar minuten later werden de lichtgranaten afgeschoten en werd het voorterrein verlicht, waardoor de Chinese aanvallers goed te zien waren. Op dat moment verlegde de Chinese artillerie haar vuur naar de posities van de CP van de A-compagnie en de twee andere pelotons (1^e en 3^e).

Rond 22.43 uur liet de bataljonscommandant, overste Schilperoord, een peloton van de C-compagnie gereed stellen om ingezet te worden. Op Heuvel 340 vochten de mannen van het 2^e peloton stug door om de lijn te houden. De CC deed een poging om vanuit de CP te helpen, maar kon het peloton niet goed benaderen door een goed opgestelde Chinese mitrailleur. Van Ardenne kwam tot de conclusie dat het 2^e peloton van de A-compagnie volledig was omsingeld door de Chinezen en vroeg om versterking en voortzetting van het eigen artilleriesvuur. Om 23.35 uur vielen de telefoon en radioverbinding van de A-compagnie CP naar de bataljons CP (BCP) uit. Het opgetrommelde peloton van de C-compagnie moest daarom oprukken om de A-compagnie te versterken.

Het was inmiddels 20 juli geworden en rond 00.23 uur bleek Heuvel 340 vol te zitten met Chinese troepen en was de A-compagnie omsingeld door de vijand.

Om 00.46 uur kwam de eigen artillerie in actie en bestookte de stellingen rondom de A-compagnie. De sergeant Klems had hier eerder om gevraagd, maar zijn verzoek werd volgens Klems niet gehonoreerd en hem werd opgedragen terug te trekken. Daarop reageerde hij als volgt:

“Toen wij dat vuur aanvroegen, toen zeiden ze; dat wij terug moesten komen...en dat wou ik niet...daar ben ik geen militair voor, want dan moet ik al die gesneuvelden die daar lagen, die moet ik dan achterlaten...nee dat nooit, want we zijn samen daar gekomen en we gaan samen terug”.

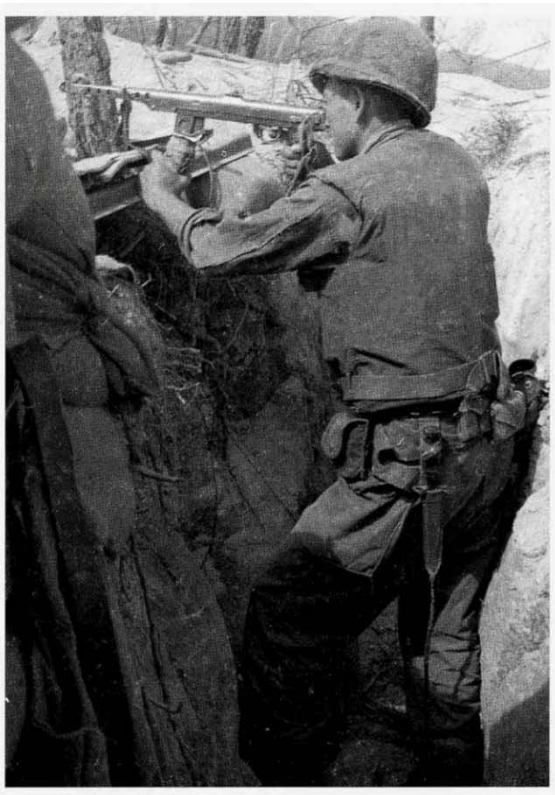
Het eigen vuur kwam uiteindelijk toch. Het was perfect gericht en hield met tussenpozen uren aan om de Chinese aanvallers af te slaan. De Chinese eenheden leden zware verliezen, maar wisten zich deels schuil te houden in de verlaten Nederlandse bunkers. Zo werd sergeant Klems weerhouden om vanuit de CP bij zijn peloton te komen. Vanuit de BCP had overste Schilperoord geen goed beeld meer over de situatie en besloot met een aantal vrijwilligers per jeep naar de CP van de A-compagnie af te reizen. De jeep van Schilperoord werd vlak bij hun doel door mortiersvuur beschoten en belandde in een greppel, waardoor de tocht per voet moest worden voortgezet.

Om 02.45 uur meldde CC van Ardenne dat de versterking van de C-compagnie nog niet was aangekomen. Ruim een uur later arriveerde sergeant Klems en een soldaat met BC Schilperoord bij de CP van de A-compagnie. Toen werd duidelijk dat het 1^e en 3^e peloton hun stellingen

wisten te behouden, maar dat het 2^e peloton het moeilijk had en nog steeds op versterking wachtte

Om 05.17 uur besloot BC Schilperoord een peloton te formeren om een tegenaanval te lanceren. Hij liet de close fire support van de eigen artillerie stoppen om de actie in gang te zetten. De Chinezen werden overrompeld en besloten zich terug te trekken. Hierbij lieten ze 19 doden en hun gewonde CC achter op Heuvel 340. Er werd dus hevig gevochten in de nacht van 19 op 20 juli, maar de heuvel bleef in geallieerde handen.

Bij de strijd kwam naast soldaat Roetert ook de 25-jarige soldaat Cornelis Jongenelen om het leven. Daarnaast raakten zes NDVN'ers gewond en kampte vijf militairen met gevechtssuïtputting door de hevige gevechten. Soldaat Ferry Titalepta kwam in april 1953 als gewoerschutter bij het NDVN en bevond zich ook op Heuvel 340:

*Soldaat Ferry Titalepta met een buitgemaakte
PPS-43 op Heuvel 340, juli 1953*

Titalepta: *“We zaten met gesneuvelden en gewonden in een commandobunker en werden aangevallen door een grote groep Chinezen, die hadden ons omsingeld. Sergeant Klems heeft toen artillerievuur aangevraagd op eigen stellingen waarna de Chinezen zich terugtrokken. Daarna passeerden we dagelijks, het was inmiddels rustig, een kleine rivier waar wij ons ook in wisten. Er hing op gegeven moment een weeïge geur, die steeds erger werd. Toen bleek er een dode Chinees of Koreaan te liggen met een hand in het water. In een van zijn zakken vonden we een foto waarop hij met zijn ouders stond.”*

Legerpredikant Koppert schreef op de dag na de Chinese aanval dat de Nederlanders veel buit hadden gemaakt en het verzengend heet was:

“In de middag rijden we naar de C-compagnie. De hitte is afschuwelijk. Een paar pelotons van de C-Cie zijn tijdelijk ingedeeld bij de A-Cie. Van de posities uit krijg ik een prachtig gezicht op het gevechtsterrein van de afgelopen nacht. Ik kan door de kijker alles heel dicht bij me halen. De jongens laten me zien wat ze hebben buitgemaakt: een Chinese brengen en de verdere uitrusting van een soldaat. Alles veel primitiever dan het onze, maar misschien iets meer effectiever. Men sjouwt heel wat mee! Ik ontmoet jongens, die in geen vier nachten hebben geslapen en vannacht weer op patrouille moeten. Ze vallen haast om. Mijn veldfles met citroenkwas is heel gauw verzwolgen door hun dorstige monden. Ik laat Willem per jeep een paar keer op en neer rijden naar het verzamelpunt, beneden in de vallei. Dan hoeven ze tenminste niet te lopen.”

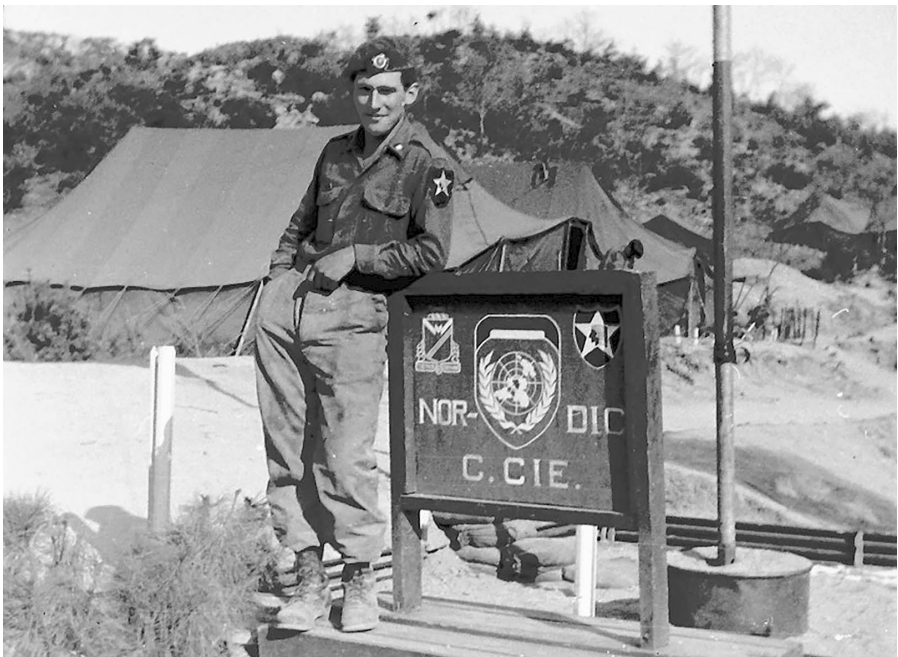
Ferry Titalepta en Arie Treffers hadden net als vele Korea-gangers geen goede herinneringen aan de strijd op Heuvel 340 en de dagen erna. Het duurde namelijk drie dagen voordat de lijken op de heuvel geruimd konden worden. Door deze verzengende hitte werden de lichamen van de Amerikaanse gesneuvelden snel aangetast. Heuvel 340 werd daarom als snel door de Korea-strijders omgedoopt tot ‘Stinky Hill’. Mitrailleursschutter Treffers vertelde hier tijdens een interview met Checkpoint in 2013 het volgende over:

“Ik was de eerste, met bataljonscommandant Schilperoord, die boven aankwam. Wat we daar aantroffen, was verschrikkelijk. Alle gesneuvelden waren blijven liggen, we troffen nog één gewonde Chinees. Op een of andere manier kon ik er wel tegen. Misschien omdat ik tijdens de Tweede Wereldoorlog al het nodige had gezien. Die Chinees is door een

Amerikaanse luitenant onder handen genomen waar ik bij was. Bijna hun hele peloton was gesneuveld, ze wilden wraak nemen.”

Soldaat Treffers vertelde dat hij de opdracht kreeg om de lichamen te bergen, in te pakken en naar beneden te dragen. De Amerikaanse gesneuvelden konden toen ook worden geborgen:

“Het was afschuwelijk, al die gesneuvelden. Ik kon er toevallig tegen, maar er waren collega’s die het er heel moeilijk mee hadden. We hadden die dagen op de heuvel ook niks, geen eten, geen drinken. Dat kon niet aangeleverd worden. Na drie dagen konden we eten halen, dat was een verlossing.”

Arie Treffers in Korea (privécollectie familie Treffers)

Toch plaatste soldaat Ferry Titalepta een kanttekening over de strijd bij Stinky Hill:

“De verhalen gaan eigenlijk alleen maar over Stinky Hill (...) terwijl er nog zoveel andere heuvels zijn waar hevig is gevochten. Maar daar hoor je nooit iemand over. Die mensen zijn allemaal dood.”

De laatste patrouille

Na de intense dagen aan het front leek de rust iets weder te keren. De Nederlanders gebruikten de tijd om hun bunkers en posities te verstevigen, maar ook om de dagelijkse routine weer op te pakken. Zo werden er weer diverse patrouilles gelopen, waarbij op 23 juli een mooi resultaat werd boekt:

“Er is gisteren een grote “vangst” gedaan, waarmee we samen met de S2, de inlichtingenofficier, erg blij zijn. Bij de nacht-patrouilles hadden de jongens al een keer het hulpgeroep gehoord van een Chinees. Ze waren er niet op ingegaan, omdat ze vermoedden dat er een hinderlaag was gelegd. Gisteren zijn ze er echter op afgestaan en hebben een officier, die gewond was aan een van zijn benen, krijgsgevangene gemaakt. Aanvankelijk hield hij zich voor een sergeant, maar aan zijn lange laarzen - waaraan men de Chinese officieren herkent- kon men zien dat hij de zaak voor de mal hield. Men is er nog niet achter, wat zijn rang eigenlijk is, maar men denkt aan een kapitein. In ieder geval heeft deze meneer veel waardevolle dingen verteld over zijn troepen en wat de plannen zijn. We weten nu ook, dat de Chinezen inderdaad geweldige bunkers hebben uitgehouwen in de bergen, waar ze rustig de hele dag inzitten en - met zijn vijven als in een hotelkamer- Pas ’s avonds komen ze eruit. Het artillerievuur van overdag deert hen dus niets.”

De NDVN’ers kregen zo dus waardevolle informatie over hun tegenstander in het ruige terrein bij Heuvel 340. Toch leek het einde van de gewapende strijd in zicht te komen. Legerpredikant Koppert schreef in zijn dagboek dat er hoopgevende berichten uit Panmunjon kwamen over een mogelijke wapenstilstand:

“De berichten uit Panmunjon zijn weer meer hoopvol. Men verwacht nu binnen enkele dagen de ondertekening van het “Cease fire” De generaal Clark sprak van “an early signing of the armistice”. De communisten schijnen weer verder te zijn gegaan met de opbouw van de tent, waar dit “spectacle” zal plaats vinden. Toen Singman Rhee de krijgsgevangenen losliet, waren ze daar mee opgehouden. In ieder geval: we zijn benieuwd.”

Een paar dagen later, op 24 juli, leek het er zelfs op dat de BC naar Panmunjon moest afreizen om aanwezig te zijn bij de ondertekening van een wapenstilstandsakkoord:

“De Overste kan nu ieder ogenblik uitgenodigd worden om naar Panmunjon te komen ter mede-ondertekening van de wapenstilstands-

voorwaarden, De honor-guard, waarin twee Hollanders zijn opgenomen is daar al aanwezig. Je zou zo zeggen, dat het nu doorgaat. Maar er is ook nog een Syngman-Rhee! Wie weet, wat hij nog doet.”

Maar twee dagen voor de wapenstilstand, op 25 juli, sloeg het noodlot toe voor het NDVN. Een peloton van de C-compagnie liep tijdens een patrouille op een Chinese hinderlaag. Bij deze laatste actie van het NDVN kwamen vijf Nederlanders om en vielen diverse zwaargewonden. Ook raakten twee andere NDVN'ers vermist. We zoemen nu verder in op deze laatste patrouille die begon als een routineklus, maar uiteindelijk fataal afliep.

In de documentaire ‘De laatste patrouille’ (uitgebracht door Pia-Media) vertellen meerdere Korea-gangers over hun ervaringen tijdens deze periode. Soldaat Treffers kreeg in de middag van zaterdag 25 juli 1953 de opdracht van tweede luitenant Hendrik Douna om een patrouille samen te stellen:

“Toen moest ik namens de commandant enkele mensen bij elkaar zoeken, want die waren aangewezen voor de patrouille te lopen, maar tijdens het wakker maken van mijn vrienden, die afgelopen nacht ook al in touw geweest waren, [merkte] ik een beetje strubbelingen, dus mijn vriend sprak enkele harde woorden tegen mij en ik zei: “ja, er is niks aan te doen, je moet nu bij de commandant verschijnen, want het is nodig”.

Op zaterdagavond rond 22:00 uur vertrok een veertien man sterke patrouille, onder leiding van luitenant Douna, richting het voorterrein. Zoals gewoonlijk liep de patrouille een van tevoren afgestemde route en moest het zich op diverse punten melden. Soldaat de Buijzer was onderdeel van de bewuste patrouille:

“Een patrouille lopen dat is natuurlijk observeren, maar de spanning blijft. De spanning blijft, want je weet nooit wat je tegenkomt...je weet nooit wat je tegenkomt...”.

2,5 Uur later kwam een andere patrouille van de A-compagnie vijf Chinezen in het voorterrein tegen. Dit was op 100 meter afstand van ‘meldpunt 3’ en deze patrouille vuurde op de Chinezen die vervolgens richting het noorden vluchtten. De patrouille van luitenant Douna kwam om 01.13 uur aan bij meldpunt 3 en meldde zich in bij de CP van de B-compagnie. Die gaf de order om in hinderlaag te gaan, omdat de patrouille van de A-compagnie nog niet terug was in de stellingen zich nog

ergens in het voorterrein begaf. De verkenner van de bataljonspatrouille liep in deze aardedonkere en regenachtige nacht een stuk vooruit en gaf het sein veilig.

De patrouille van de luitenant Douna ging vervolgens 15 minuten in hinderlaag liggen en kreeg toen van de S3 de opdracht om de route te vervolgen en naar meldpunt 4 te gaan. Nog geen minuut later hoorde de CC, kapitein Bert Schüssler, vanuit de CP van de B-compagnie schoten in het voorterrein. Het waren de ratelende burpguns (PPS-43 machinegeweren) van de Chinezen. Via de radio hoorde de CC luitenant Douna om licht en vuur vragen. Kapitein Schüssler probeerde contact te krijgen met de radioman, maar hij hoorde slechts een kreet om hulp. Vervolgens bleef het stil op de lijn. Soldaat de Buijzer vertelde er het volgende over:

“Ik had een soldaat bij me, [...] Hampeltje uit Den Haag, die lag naast me en we liggen 10 minuten en ik zeg tegen hem: Hampel, hoor je dat ook? Ik zeg; dat lijkt wel het grendelen van geweren...weet je wat ik doe Hampel, ik ga naar de luitenant Douna en ik zeg wat ik gehoord heb, ik zeg; luitenant Douna, ik hoor daar wat en dat is niet pluis.

Hij zegt: *ga maar terug weer en goed opletten en als er wat is dan meteen aanvallen”.*

Soldaat Arie Treffers lag met zijn .30 mitrailleur op een punt tussen de veldversterkingen en de patrouille in:

“En toen midden in de nacht omstreeks halftwee, toen gebeurde het. En plotseling klinkt er een hevig geratel en geknal, het ontploffen van handgranaten en een enkel geweerschot,” aldus korporaal der eerste klasse C.W. Trommelen die verder op in een luisterpost lag. Soldaat de Buijzer vervolgde:

“En nou begint het...allemaal handgranaten en schieten, want ik weet niet met hoeveel man ze waren, maar ze waren er meer dan wij hadden [...] Soldaat Hampel naast me, die kreeg een schot, ik meen in zijn voorhoofd...die was dood, iedereen in paniek [...] Luitenant Douna schreeuwen; de telefoon, de telefoon!...dat gevecht heeft misschien 5 minuten geduurd, ik was zwaargewond en zat onder de handgranaatscherven”.

De S3 stuurde onmiddellijk een ondersteuningspatrouille op pad, maar bij aankomst was hun hulp al te laat. Door de vijandelijke vuursalvo's

sneuvelden de luitenant Hendrik Douna en zijn plaatsvervanger sergeant Jacobus Vreeswijk direct in de strijd. Ook de soldaat Martinus Beyerink, en soldaten der eerste klasse Marius Hampel en Robert Samuels overleefden de Chinese aanval niet.

BAR-schutter Marius Hampel liep meer dan 80 patrouilles, Korea 1953

Een aantal van de militairen kon nog terugvuren en een machinegeweer hield de strijd nog vier minuten vol. Korporaal Trommelen vertelde:

“En toen werd het stil, toen riepen de mensen die geraakt waren, die nog leefden; die riepen om hulp...om bloed en kom ons halen, maar dat gaat niet als het donker is”.

Na het contact liep de Chinese eenheid door de neergeschoten Nederlandse patrouille en maakte twee krijgsgevangenen. Drie soldaten konden door de ondersteuningspatrouille worden meegenomen, maar de vijf gesneuvelden en vier gewonde militairen bleven de hele nacht liggen voordat zij in de ochtend werden opgehaald. Ferry Titalepta was onderdeel van de ondersteuningspatrouille en heeft slechte herinneringen aan deze dag:

“En wij, van het 3^e peloton van de A-compagnie, werden op pad gestuurd voor een ondersteuningspatrouille. Maar toen was alles al gebeurd en was het te laat. Wat we aantroffen was verschrikkelijk. Vijf Nederlanders waren gesneuveld en er waren zwaargewonden”.

Soldaat de Buijzer was een van die zwaargewonden en lag met zijn gesneuvelde kameraden in het voorterrein:

“Ik ben weggeraakt, ik ben steeds weer na een half uurtje bijgekomen en dan raakte ik weer weg en steeds kwam ik weer bij...en toch had ik nog bij me van...ik beweeg, kijken of me benen er nog aanzaten, dus ik bewoog meteen in mijn schoenen en ik voelde dat er beweging in zat dus ik denk; gelukkig die heb ik nog”.

In de nacht werd een reddingspoging gedaan om de gewonden terug te halen, maar die werd afgebroken nadat het te gevaarlijk werd. Drie militairen waren hier niet van gediend, omdat zij hun gewonde collega's om hulp hoorden roepen. Soldaat Peter van Haalem kreeg te horen:

“[...] als je gaat kijken dan scheur ik de strepen van je donder af. Maar ik zei; maar ik ga wel kijken, want ik heb duidelijk gehoord ‘help’ roepen dus er liggen collega's van mij in het voorterrein”.

Sergeant Klems, korporaal Trommelen en soldaat Van Haalem besloten bij het krieken van de dag om de gewonden uit het voorterrein te halen met een andere collega. Korporaal Trommelen:

“We waren met vier man en liepen met ons wapen voor ons...naar de vijand, in de richting van de Chinezen...de eerste die ik vond dat was Pluimen. Hij was verschrikkelijk zwaargewond en lag zachtjes te huilen. Nou ik legde mijn hand op zijn schouder en hij schokte helemaal...heb ik hem geprobeerd gerust te stellen van; ‘we komen je halen”.

Sergeant Pluimen werd als eerste uit het voorterrein weggehaald. De berging ging door en een andere zwaargewonde soldaat werd aangetroffen. Dat was soldaat de Buijzer die weggehaald werd door Van Haalem:

“Dus ik heb hem opgepakt en ik loop toen met hem, zijn benen hingen aan pezen, schudde rond en ik draai me om en kijk zo in een Chinese mitrailleur...de Chinezen hebben geen schot gelost”.

De Buijzer werd afgevoerd, twee keer geopereerd in een veldhospitaal en vervolgens afgevoerd naar Tokio om nog een aantal operaties te ondergaan.

Deze episode heeft diepe indruk achtergelaten op de Nederlandse militairen van het NDVN. Legerpredikant Koppert schreef dat de stemming *“zeer gedrukt”* was door alles wat zich in de nacht van 25 op 26 juli had afgespeeld:

“Goede vrienden zijn weggerukt.”

Een gevoel dat door vele NDVN'ers tot op de dag van vandaag gedeeld wordt”.

Wapenstilstand

Op dezelfde dag van de laatste patrouille moest de overste Schilperoord naar Seoul vertrekken om vervolgens naar Panmunjon af te reizen. De ondertekening was een moeizaam proces dat in totaal twee jaar had geduurd. Na de inauguratie van generaal Eisenhower als Amerikaanse president begin 1953 en de dood van Stalin in maart 1953 kwam er schot in de zaak. De opvolgers van Stalin waren bereid om te onderhandelen over een wapenstilstand en Eisenhower wilde de Korea-oorlog snel beëindigen vanwege de hoge kosten. Al snel werd een akkoord gesloten over het uitwisselen van krijgsgevangenen en gewonde militairen.

In de loop van 26 juli werd duidelijk dat de wapenstilstand op 27 juli om 10.00 uur getekend zou worden in Panmunjon. Twaalf uur later, om 22.00 uur ging de wapenstilstand daadwerkelijk in. Legerpredikant Koppert deed in zijn dagboek uitgebreid verslag van 27 juli 1953. Hieronder zijn belevenissen en overdenkingen van de wapenstilstand:

“Om acht uur rijden we weg naar de rear, nadat Willem zich bij het appèl heeft gepresenteerd. De nieuwe groep, die wekenlang onderweg is geweest van Yokohama naar hier, is juist vannacht aangekomen. Ze zullen de lijn niet meer zien en ook geen patrouilles hebben te lopen. Voorlopig blijven ze in de rear, totdat wij de nieuwe posities, die overeenkomstig de wapenstilstands-voorwaarden zullen moeten worden ingenomen, hebben betrokken. We moeten namelijk binnen 72 uur na de tekening 2 Kilometer achteruit (evenals de Chinezen). Ik krijg voorlopig een nieuwe chauffeur, Cor den Hollander, toegewezen. Hij brengt me terug naar de lijn. De groep Rowe gaat niet vandaag weg, maar morgen. Het afscheid stellen we dus uit tot morgen.

Tot 10 uur is er 100% alarm. De waakzaamheid mag geen ogenblik verslappen. In het begin van de avond worden we nog eens door de Overste Knulst "gebriefd". Op zijn verzoek zullen de pater en ik ieder een compagnie voor onze rekening nemen en daar het Cease Fire afwachten. Ik ga dus eerst met de jeep naar de outpost, waar het derde peloton van de B-compagnie ligt. We moeten langs een slechte weg en rijden in het zicht van de vijand. We zijn de tweede jeep, die vandaag naar beneden durft te rijden. Het is hier in de buurt helemaal niet pluis geweest vandaag. Veel vuur van "snipers" en inkomers. De Lt. Wijers heeft benauwde ogenblikken gehad.

Ik kan nog net voor donker terugrijden en voel me pas weer safe als ik boven op de weerstandslijn ben in de buurt van de Amerikaanse tanks. Hier ontmoet ik de Kpt. Schussler, die me meeneemt naar zijn commandopost. Ik bel vandaar de andere pelotons op en houd een praatje met de commandanten. Begeleid door de 1t. Kaja en een soldaat ga ik nog door naar het tweede peloton, waar ik in de commandopost het ogenblik van het "cease fire" zal afwachten. Terwijl we op weg zijn, krijgen we bericht, dat we de hoogste waakzaamheid in acht moeten nemen. Er zijn op de heuvel Chinezen gesignaleerd. De geweren worden dus gegrendeld en langzaam gaat het vooruit. We zien echter niets en komen veilig in de C.P. aan. Van hieruit bel ik nog de groepen op, die in de stellingen liggen. Een van de groepscommandanten is mijn vriend Nakken. Hij is erg rustig.

Het is inmiddels heel stil geworden. De artillerie, die in het begin van de avond van beide kanten nog de nodige nummertjes weggaf, zwijgt volkomen. Vreemde gewaarwording voor onze oren. De jongens in de stellingen komen na de spanning los en gaan door de telefoon carnavalsliedjes zingen. Uit een van de bunkers wordt grammofoonmuziek doorgegeven. Het is een bescheiden demonstratie van de blijdschap, die er is. Er worden berichten doorgegeven, dat de "Zuiderkruis" al op weg is om ons bataljon af te halen.

Dan komt het moment, waarop de wereld heeft gehoopt, na enkele jaren van moeizame onderhandelingen en op en neer gaande strijd. We gaan uit de bunker en komen onder de indruk van wat we zien. De volle maan is juist tevoorschijn gekomen boven de heuveltoppen. Heel duidelijk zien we de machtige bergmassieven, waar de Chinezen zich hadden genesteld.

Het is volmaakt stil. Eergisternacht ging de patrouille van de 1Lt. Douna op dit moment door de vallei heen, jonge kerels, die ook in hun hart het erlangen hadden om “balenhap” te mogen worden, om straks weer thuis te zijn. In de stikdonkere nacht werden ze afgeslacht door andere jonge kerels, die niets anders deden dan hun opdracht vervullen, die ook naar vrede verlangden.

De wapenstilstand ondertekening had nog geen 10 minuten geduurd, maar overste Schilperoord had te horen gekregen dat beide partijen hun troepen binnen 72 uur moesten terugtrekken tot twee kilometer onder de frontlijn om een gedemilitariseerde zone van vier kilometer te creëren. Ondanks de wapenstilstand was het Koreaanse conflict nog niet ten einde voor de Nederlanders. De VN-troepen wantrouwde de communisten en vreesden voor een onverwachte aanval op hun posities. De 2nd Infantry Division communiceerde het volgende statement richting hun troepen:

“Maak niet de fout door te veronderstellen dat, alleen omdat de communisten uiteindelijk akkoord gingen met een wapenstilstand, zij ook akkoord gingen om hun agressie tegen ons en onze bondgenoten te beëindigen”.

De NDVN'ers kregen de uitdrukkelijke opdracht om geen contact met de Chinezen te zoeken. Toch hebben meerdere militairen herinneringen aan deze bijzondere dagen na de wapenstilstand. Ferry Titalepta zei er het volgende over:

“We staken vreugdevuren aan en ook bij de vijand op de heuvel brandden vreugdevuren. De volgende dag kwamen ze de heuvel af en toen hebben we elkaar de hand gegeven”.

Het NDVN begon als de wiedeweerga aan de klus om haar stellingen te ontruimen en had op 30 juli haar nieuwe posities betrokken, die vervolgens verstevigd moesten worden. Op 3 augustus nam overste Knulst het commando over van BC Schilperoord. De twee Nederlandse militairen die vermist waren na de laatste patrouille bleken in Chinese krijgsgevangenschap te zitten. Op 25 augustus kon legerpredikant Koppert de twee ophalen bij een uitwisseling van gevangenen aan de grens.

Legerpredikant Koppert (l) met sergeant Plant (m) en soldaat Van Leeuwen (r) die op 25 augustus 1953 werden vrijgelaten uit Chinese krijgsgevangenschap

De volgende maanden kwam er langzaamaan gelegenheid voor rust en recuperatie (R&R) in Seoul of het Holland House in Tokyo. Ook was er tijd om stil te staan bij de gesneuvelde kameraden en hun te eren bij herdenkingen op het ereveld in Pusan. Opdat wij niet vergeten!

Bronnen

Appels, Francoise. N.D.V.N. Het Nederlands Detachement Verenigde Naties in de Koreaanse Oorlog (Leiden, 2015).

Beeld & Geluid. Van het front in Korea. Polygoonjournaal (week 3, 1951).

Caljé, Pieter & Jaap den Hollander. De lange twintigste eeuw: van 1870 tot heden (Houten, 2013).

De laatste patrouille. Documentaire. Geregisseerd door Pia van der Molen. Pia Media BV. Bussum: EO, 2002.

Deth, Linde van. "Gevechten op 'Stinky Hill'." Veteraneninstituut (juli-augustus 2013).

Dussel, Wim. Tjot: Nederlanders in Korea (Amsterdam, 1952).

Elands, Martin e.a. Vechten, verbeelden, verwerken: Nederland en zijn Korea-veteranen (Amsterdam, 2000).

Hoff, Ruud. Internationale machtsverhoudingen na 1945 (Meppel, 2008).

Kester, Bernadette, Herman Roozenbeek & Okke Groot. Focus op Korea: de rol van de Nederlandse pers in de beeldvorming over de Korea-oorlog 1950-1953 (Den Haag, 2000).

Klep, Christ & Richard van Gils. Van Korea tot Kabul: De Nederlandse militaire deelname aan vredesoperaties sinds 1945 (Den Haag, 2005).

Minuten van de Ministerraad (17 juli 1950). Geraadpleegd van:
https://www.historici.nl/pdf/nib/pdf_transcripties/0000/206.pdf.

Nederlands Instituut voor Militaire Historie. Informatiebrochure Korea-oorlog. Defensie (3 maart 2021). Geraadpleegd van:
<https://www.defensie.nl/downloads/brochures/2021/03/03/korea-oorlog>.

Nederlands Instituut voor Militaire Historie. Den Haag. Losse stukken. Toegang 057. Inventarisnummer 5841. Dagboek van veldprediker ds. J.C. Koppert betreffende zijn uitzending met het Nederlands Detachement Verenigde Naties naar Korea.

Nederlands Instituut voor Militaire Historie. Den Haag. Vredesoperaties Korea Nederlands Detachement van de Verenigde Naties 1950-2003. Toegang 558. Inventarisnummer 82.

Oijen, van L.M.A. “Alle stations bedankt!... uit” en andere Koreaverhalen (Breda, 2001).

Peet, Anselm van der. Out-of-area: De Koninklijke Marine en multinationale vlootoperaties 1945-2001 (Franeker, 2016).

Salomons, Anne. “ ‘Na de wapenstilstand gaven we de vijand een hand’.” Veteraneninstituut (maart 2018).

Schaafsma, M.D. Het Nederlands Detachement Verenigde Naties in Korea 1950-1954 (Den Haag, 1960).

Stiphout, Robert. De bloedigste oorlog: het vergeten bataljon Nederlandse militairen in Korea (Amsterdam, 2009).

